

בית הספר לאמנות המדרשה, מכללה אקדמית בית ברל

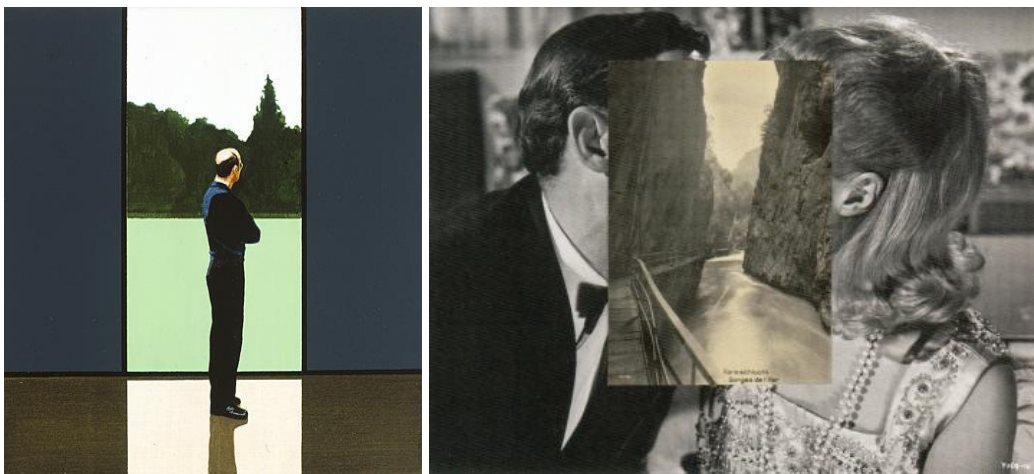
מערך יחידות הוראה

2012

תרגום: תרגום מתלת מממד לדו ממד ולהיפך, תרגום ממדיום למדיום

תכנון : קטורה מנור,

הנחייה: ד"ר ברונפלד-שטיין חוה

המערך מסתמך על עבודת איסוף חומר גלם שהתלמידים יעשו בבית לקראת המפגש הראשון. התרגיל יינתן מראש, ויגובה בדף מודפס שיחולק לתלמידים לפני המפגש הראשון ואזכור במש"ב. התלמידים יתבקשו לצלם צילומים רבים של הבית שלהם, או מרחב מוכר אחר, ולהביא לשיעור צילומים מודפסים.

שיעור ראשון

נושא: בניית מרחב דו ממדי מחומרי גלם צילומיים

מטרות ויעדים:

הכרות עם מגוון טכניקות לעבודה בקולאז'
התמודדות עם הפער בין המרחב המוכר, לתצלומים שלו
התנסות בבנייה של מרחב באמצעים דו ממדיים

אמצעי המחשה: מצגת "לחשוב מרחב באמצעות קולאז": קוביזם (פבלו פיקאסו, מארסל דושאן, ז'ורז' בראק), מימו רוטלה, ג'ונתן הרננדס, הנרי מאטיס, ריצ'ארד המילטון, אדוארדו פואלוצ'י, ג'ון סטזקר, מאן ריי, ג'ון בלדיזרי, דייוויד הוקני

מושגים:

מרחב מקום, שטח, רווח, חלל, אזור, תחום.

קולאז' (הדבקה) חיבור בין דימויים שהיוצר שואל ממקורות שונים ליצירה חדשה, שונה מסך חלקיה.
פוטומונטאז' חיבור מס' תמונות לכדי תמונה אחת, תוך יצירת אשליה טבעית, כאילו כך צולמה התמונה במקור.
פוטוקולאז' הוא תמונת פסיפס, המורכבת ממספר רב של תמונות קטנות. תמונת המקור הראשונית מחולקת למשבצות מלבניות וכל אחת מאותן המשבצות מוחלפת בתמונה שלמה, המשולבת ומותאמת במיוחד. אופן השילוב הייחודי כפסיפס, יוצר מצב, בו במבט ממרחק-מה, נראה שילוב התמונות כאילו היה התמונה הראשונית, בעוד שבמבט מקרוב נחשפות מאות התמונות הקטנות המרכיבות את פסיפס התמונות.

חומרים וציוד נדרש:

מחשב ומקרן, התמונות שהתלמידים הביאו, בריסטולים לבנים (רבע או חצי גליון) כבסיס לקולאז', מספרים, דבקים (סטיק ודבק נוזלי), נייר דבק, מסקיטייפ, ניירות צבעוניים, מגזינים, עפרונות, עפרונות צבעוניים, גירים, טושים וכו'.

מבנה השיעור ולו"ז:

יחידת ההוראה היא בת 90 דקות:

לפני השיעור הראשון, התלמידים התבקשו לצלם צילומים רבים של הבית שלהם, או מרחב מוכר אחר, ולהביא לשיעור צילומים מודפסים.

בפתיחת השיעור עצמו, הסבר קצר מה נעשה בשיעור הזה: צפיה במצגת ואחריה קולאז' מהתמונות שהביאו: בניית המרחב מחדש באמצעות חומרי גלם דו ממדיים. כלומר, שימוש בתמונות שהביאו לשם בניה מחדש של המרחב. (5 דקות)

מצגת (20 דקות)

הסבר חוזר של התרגיל ושאלות של התלמידים על התרגיל (5 דקות)

עבודה בכתה על הקולאז' (שעה – עד סוף השיעור)

שיעור שני

נושא: תרגום מקולאז' לרישום לשם העצמת אשליית המרחב

מטרות ויעדים:

המשך מהלך העבודה מהשיעור הקודם - סיום הקולאז' ופיתוח שלו לכדי רישום

התנסות בתרגום ממדיום למדיום (מקולאז' לרישום)

השגת תובנות על היתרונות והחסרונות של כל מדיום

אמצעי המחשה: -

מושגים:

רישום (הגדרה חלקית לצורך השיעור בלבד) ציור בקו באמצעות עפרונות גרפיט

חומרים וציוד נדרש: בריסטולים לבנים, עפרונות גרפיט במגוון דרגות קושי, מחק, מחדד.

מבנה השיעור ולו"ז:

יחידת ההוראה היא בת 90 דקות:

הסברת התרגיל: כל אחד ירשום את הקולאז' שעשה בשבוע שעבר. הרישום יעשה בעפרונות על בריסטול לבן.

המטרה היא לא להעתיק את הקולאז' אלא לבצע פעולת תרגום. לשני המדיומים, קולאז' וציור, יתרונות וחסרונות.

בבואכם לצייר קולאז', נסו להנות מהיתרונות של מדיום הרישום. הישבו על פעולת ההרישום כפעולה של בחירה

ושיכול ולא כעל העתקה. (עשר דקות)

מענה על שאלות (חמש דקות)

עבודה בכתה על הרישום (שעה ורבע - עד סוף השיעור) אפשרות למי שלא סיים את הקולאז' שבוע שעבר לעבוד

על הקולאז' לפני התחלת הרישום.

שיעור שלישי

נושא: דגמים

מטרות ויעדים:

המשך מהלך העבודה שהחל בשני השיעורים שקדמו

תרגום הקולאז' והרישום לדגם

שיחזור של צורה תלת ממדית מהמרחב המדומה

השגת תובנות על ההבדלים בין דגמים לפסלים

אמצעי המחשה: העבודות של התלמידים משני השיעורים הקודמים

מושגים:

דגם: העתק מוקטן, דבר המשמש דוגמא ליצור תעשייתי, תיאור פשוט הדומה בתכונותיו החשובות לדבר מסובך

יותר. שימושי כשקשה או בלתי אפשרי לבחון או לתפוס את מושא הדגם.

חומרים וציוד נדרש: בריסטולים לבנים, מסקינטייפ, מספריים, סכין חיתוך.

מבנה השיעור ולו"ן:

יחידת ההוראה היא בת 90 דקות:

שיחה על העבודות ושני התרגילים שניתנו. כל תלמיד תולה את הקולאז' והרישום שעשה בשני השיעורים

הקודמים. עוברים על כל זוג עבודות ומתמקדים בדמיון ובשוני ביניהן. (עשרים דקות)

הסברת התרגיל: כל תלמיד יבנה דגם תלת מימדי קטן מנייר של צורה (או מבנה\מרחב) אותה הוא מזקק מתוך

הקולאז' והציור. לחשוב מה צורנית עניין אותך בתהליך העבודה, ובמעבר מקולאז' לרישום. הרעיון הוא לבנות

דגם מהיר, לא פסל מונומנטלי. זמן העבודה המוקצב הוא שעה. (עשר דקות)

עבודה בכתה, בניית דגמים עד סוף השיעור (שעה)

שעורי בית:

לצלם את הדגם (לחשוב על איפה הדגם מונח, מה יראה בתצלום מלבד הדגם, לא לצלם על רקע סתמי) להדפיס

ולהביא את הצילום לשיעור.

שיעור רביעי

נושא: ציור באמצעות צילום

מטרות ויעדים:

המשך מהלך העבודה משלושת השיעורים הקודמים

הכירות עם ציירים וציורים העושים שימוש בצילום

התנסות בתרגום מצילום לציור

שיכלול מיומנות בעבודה בצבעי גואש

אמצעי המחשה: מצגת "יחסי ציור צילום": אדגר דגה, קלוד מאנה, טים גרדנר, גרהרד ריכטר, ריצ'ארד אסטס

(היפר ראליזם), ג'יימס רוזנקוויסט, דייוויד סאלה, אולריך למבספוב, טים אייטל

מושגים:

היפר ריאליזם זרם אמנותי משנות השבעים של המאה העשרים, המאופיין ברמת דיוק מרבית ובגימור וליטוש גבוהים. הציור התבסס בדרך כלל על העתקה של תצלומים, שיטה המכונה פוטו ריאליזם. בפיסול האמנים התבססו על יציקות גבס של דמויות ואובייקטים ועל צביעתם. אמני ההיפר-ריאליזם התמקדו בנושאים עכשוויים מן הסביבה החומרית והאנושית.

חומרים וציוד נדרש: מחשב ומקרן, בריסטולים לבנים וחומים, גואש, עפרונות גרפיט.

מבנה השיעור ולו"ז:

יחידת ההוראה היא בת 90 דקות:

מצגת (חצי שעה)

הסברת התרגיל: לצייר את הצילום של הדגם. אומנם הפעם אנחנו מציירים צילום, שהוא מדיום קרוב יותר במאפייניו לציור ביחס לקולאז', אבל דווקא משום כך האתגר לא להעתיק הוא משמעותי יותר. במקום לחשוב איך לצייר את התצלום כמה שיותר דומה ל"מקור" הצילומי, חישבו על כך שאתם מציירים צילום דו מימדי של דגם תלת מימדי של צורה שנבחרה מקולאז' ציור דו מימדיים של מרחב תלת מימדי... (עשר דקות) עבודה בכתה על הציורים עד סוף השיעור (שעה)

שיעור חמישי

נושא: סיכום המהלך

מטרות ויעדים:

המשך המהלך מהשיעורים הקודמים: סיום הציורים שהחלו שבוע שעבר.

הבאת הציורים למקום מגובש רעיונית וביצועית (לא להשאיר את הציורים במקום של ההתנסות בלבד) הצגת כל העבודות שנעשו במהלך חמשת השיעורים יחד לשם סיכום המהלך התרגומי (ממדיום למדיום, מתלת ממד לדו ממד וחזור חלילה)

עמידה על הדמיון והשוני בין העבודות השונות שעשה כל תלמיד במהלך חמשת השיעורים של המערך. הדגמת רוחב היריעה של פעולות התרגום על ידי עמידה על הפתרונות השונים שמצאו התלמידים לתרגיל האחיד שניתן להם.

אמצעי המחשה: כל העבודות שהתלמידים עשו במהלך השיעורים המשותפים

מושגים: -

חומרים וציוד נדרש: בריסטולים וגואש.

מבנה השיעור ולו"ז:

יחידת ההוראה היא בת 90 דקות:

המשך עבודה בכתה על הציורים שהתחילו בשבוע שעבר (שעה)

תליית העבודות ודיון משותף עליהן. סיכום. (חצי שעה)

